

CYPE(5)-23-20 - Papur i'w nodi 3

Arolygiaeth Ei Mawrhydi dros Addysg a Hyfforddiant yng Nghymru

Her Majesty's Inspectorate for Education and Training in Wales

Lynne Neagle AS
Cadeirydd
Y Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc ac Addysg
Senedd Cymru
Bae Caerdydd
CF99 1SN

30 Medi 2020

Annwyl Lynne

Diolch i chi am eich llythyr dyddiedig 23 Medi ac am y cwestiynau ychwanegol. Nodir ein hymateb yn yr atodiad isod.

Yn gywir

A handwritten signature in blue ink that reads 'Meilyr Rowlands'.

Meilyr Rowlands

Prif Arolygydd Ei Mawrhydi dros Addysg
a Hyfforddiant yng Nghymru

Estyn, Llys Angor/Anchor Court, Heol Keen/Keen Road, Caerdydd/Cardiff, CF24 5JW

Ffôn/Telephone 02920 446446

ymholiadau@estyn.llyw.cymru • enquiries@estyn.gov.wales

www.estyn.llyw.cymru • www.estyn.gov.wales

Mae Estyn yn croesawu gohebiaeth yn Gymraeg a
Saesneg. Bydd gohebiaeth a dderbynnir yn y naill
iaith neu'r llall yn cael yr un flaenoriaeth.

Estyn welcomes correspondence in both English
and Welsh. Correspondence received in either
language will be given equal priority.

Atodiad

BIL CWRICWLWM AC ASESU: Y GYMRAEG

A allwch chi rannu unrhyw fanylion pellach o ran eich awgrym? Er enghraifft, a allwch chi gadarnhau p'un a ydych yn awgrymu na ddylai Saesneg fod yn elfen orfodol cyn 7 oed, a bod yr ysgol neu'r awdurdod lleol yn gallu dewis p'un ai i'w addysgu neu beidio cyn yr oed hwn? A fydddech chi'n awgrymu bod y Gymraeg yn elfen orfodol o 3 oed? A allai fod unrhyw ganlyniadau anfwriadol yn deillio o'r ateb amgen hwn?

Mae consensws cyffredinol ynghylch pwysigrwydd trochi Cymraeg yn y blynyddoedd cynnar, yn enwedig os yw dyheadau'r polisi iaith Gymraeg cenedlaethol i'w cyflawni. Mae ymdeimlad cyffredinol y gallai'r ddeddfwriaeth arfaethedig gymell rhai ysgolion yn anfwriadol i beidio ag optio allan o Saesneg gorfodol. Yn y sesiwn dystiolaeth, awgrymais y gallai'r ddwy iaith fod yn orfodol o 7 oed ac y gallai ysgolion neu awdurdodau gael dewis rhwng Cymraeg a Saesneg cyn yr oed hwn. Bwriad y cynnig amgen hwn oedd hyrwyddo trafodaeth a dangos y gellir dirnad atebion deddfwriaethol gwahanol, ac ar ôl hynny mae cynigion amgen pellach wedi'u gwneud. Yr hyn sydd gan y cynigion amgen yn gyffredin yw nad yw Saesneg yn orfodol i blant dan 7 oed mewn ysgolion lle defnyddir Cymraeg ar gyfer trochi. Nid ydym yn rhagweld canlyniadau anfwriadol gyda'r awgrym yma, a chaiff effaith gyfwerth â'r cynnig optio allan arfaethedig. Nid ydym yn ffafrio unrhyw rai o'r opsiynau o'r math hwn, a theimlwn y dylent gael eu harchwilio ymhellach.

BIL CWRICWLWM AC ASESU: CYLLIDO

A allwch chi sicrhau'r Pwyllgor, yng ngolau'r datganiad uchod, eich bod yn hyderus bod darpariaethau'r Bil yn fforddiadwy o safbwynt Estyn?

Mae Estyn yn hyderus fod darpariaeth y Bil yn fforddiadwy o'n safbwynt ni. Rydym wedi gweithio gyda swyddogion ac wedi cyfrannu at yr asesiad effaith rheoleiddiol. Yn ystod y sesiwn dystiolaeth, eglurais pam mae'n anodd cyfri cost y cyfryw waith yn union. Fodd bynnag, mae gwaith arolygu statudol a gwaith thematig, a nodir drwy'r llythyr cylch gwaith blynyddol, yn darparu digon o gyfle i ni fonitro datblygiadau'r cwricwlwm, ac mae'n rhaid i Weinidogion Cymru ystyried y cyllid sydd ei angen ar Estyn i gyflawni'r swyddogaethau hyn yn effeithiol. Un o'r argymhellion yn yr adroddiad annibynnol 'Arolygiaeth Dysgu' (2018) oedd y dylai trefniadau cyllido Estyn gael eu hadolygu i alluogi cynllunio tymor hwy ac i gydnabod goblygiadau o ran adnoddau weithgareddau ychwanegol sy'n gysylltiedig â diwygio addysg.